

INVALIDSKA PENZIJA

FOND
PIO
PENZIJSKOG I INVALIDSKOG
OSIGURANJA CRNE GORE

fondpio.me

INVALIDSKA PENZIJA

OSTVARIVANJE PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU

Osiguranik može ostvariti pravo na invalidsku penziju u slučaju da se utvrdi:

- potpuni gubitak radne sposobnosti ili
- djelimični gubitak radne sposobnosti od 75%.

Invalidnost može nastati zbog povrede na radu, profesionalne bolesti, povrede van rada ili bolesti.

Osiguranik kod koga nastane potpuni gubitak radne sposobnosti, stiče pravo na punu invalidsku penziju.

Osiguranik kod koga nastane djelimični gubitak radne sposobnosti, stiče pravo na djelimičnu invalidsku penziju.

Osiguranik kod koga je utvrđen djelimičan gubitak radne sposobnosti od 75% može biti zaposlen jednu četvrtinu punog radnog vremena.

USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU

a) Uslov za sticanje prava na invalidsku penziju ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću

Osnovni uslov za sticanje prava na invalidsku penziju je da kod osiguranika postoji invalidnost (potpuni ili djelimični gubitak radne sposobnosti).

Ako je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću, osiguranik stiče pravo na invalidsku penziju bez obzira na dužinu staža osiguranja i navršene godine života u momentu nastanka invalidnosti.

b) Uslovi za sticanje prava na invalidsku penziju ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću

Ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću, osiguranik stiče pravo na invalidsku penziju pod uslovom:

- da je gubitak radne sposobnosti nastao prije navršenja godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju i
- da je imao navršen staž osiguranja koji mu pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Radni vijek je broj punih godina u periodu od dana kad je osiguranik navršio 20 godina života. U slučaju da je osiguranik redovnim školovanjem stekao višu stručnu spremu, radni vijek se računa od navršene 23 godine života, a ako je redovnim školovanjem stekao visoku stručnu spremu, radni vijek se računa od navršenih 26 godina života.

Godine života do kojih se može steći pravo na invalidsku penziju ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću

Ako je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću, pravo na invalidsku penziju stiče se pod uslovom da je gubitak radne sposobnosti nastao prije navršenja starosne granice za sticanje prava na starosnu penziju (65 godina) i da je osiguranik imao navršen staž osiguranja koji mu pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka. Dakle, pravo na invalidsku penziju, u slučaju da je invalidnost prouzrokovana bolešću ili povredom van rada, stiče se samo ako je invalidnost nastupila prije navršenja godina života sa kojima se stiče pravo na

starosnu penziju. Kako je propisan prelazni period postupnog podizanja starosne granice za sticanje prava na starosnu penziju za žene do 2032. godine, to u prelaznom periodu pravo na invalidsku penziju, po osnovu invalidnosti prouzrokovane povredom van rada ili bolešću, osiguranik – žena stiče ako je gubitak radne sposobnosti nastao prije navršenja propisanih godina života sa kojima se, u prelaznom periodu, stiče pravo na starosnu penziju.

Godine života do kojih se stiče pravo na invalidsku penziju u prelaznom periodu za žene:

2025.	63 godine života
2026.	63 godine i tri mjeseca života
2027.	63 godine i šest mjeseci života
2028.	63 godine i devet mjeseci života
2029.	64 godine života
2030.	64 godine i tri mjeseca života
2031.	64 godine i šest mjeseci života
2032.	64 godine i devet mjeseci života

c) Uslovi za sticanje prava na invalidsku penziju lica mlađih od 30 godina kod kojih je invalidnost prouzrokovana bolešću ili povredom van rada

Za osiguranika mlađeg od 30 godina, kod koga je invalidnost prouzrokovana bolešću ili povredom van rada, propisani su povoljniji uslovi za sticanje prava na invalidsku penziju. Osiguranik kod koga je invalidnost prouzrokovana bolešću ili povredom van rada nastala prije navršenja 30 godina života stiče pravo na invalidsku penziju:

- kada je invalidnost nastala do navršenih 20 godina života – bez obzira na dužinu staža osiguranja;
- kada je invalidnost nastala od 20 godine do navršenih 30 godina života – ako do nastanka invalidnosti ima ukupno najmanje godinu dana staža osiguranja, u slučaju da je to za njega povoljnije od opštih uslova za sticanje prava na invalidsku penziju.

Kao što se vidi, u slučaju invalidnosti prouzrokovane bolešću ili povredom van rada, kada je ona nastala od navršenih 20 do navršenih 30 godina života, za ispunjenje posebnih uslova za sticanje prava na invalidsku penziju potrebno je da je osiguranik navršio staž osiguranja od najmanje godinu dana, dok je za ispunjenje opštih uslova za sticanje prava na invalidsku penziju koji važe za sve osiguranike (kod kojih je gubitak radne sposobnosti prouzrokovan bolešću ili povredom van rada nastao prije navršenja starosne granice za sticanje prava na starosnu penziju) potrebno da osiguranik ima staž osiguranja koji mu pokriva jednu trećinu radnog vijeka.

Posebni uslovi koji omogućavaju osiguranicima mlađim od 30 godina života da, u slučaju invalidnosti prouzrokovane povredom van rada ili bolešću, ostvare pravo na invalidsku penziju, bez uslovljavanja pokrivenošću radnog vijeka stažom osiguranja, primjenjuju se ukoliko su ti uslovi, u konkretnom slučaju, povoljniji od opštih uslova za sticanje prava na invalidsku penziju. U suprotnom, primijenice se opšti uslovi za sticanje prava na invalidsku penziju, odnosno cijenice se da li staž osiguranja pokriva jednu trećinu radnog vijeka.

KONTROLNI PREGLED

Rješenjem kojim se utvrđuje pravo na invalidsku penziju određuje se obavezan kontrolni pregled korisnika prava, najkasnije u roku od tri godine od dana utvrđivanja invalidnosti, osim u slučajevima teških bolesti, kao i kada se radi o starijim osiguranicima koji će na dan kada bi trebalo obaviti kontrolni pregled imati navršene godine života propisane za sticanje prava na starosnu penziju. Takođe, kontrolni pregled se ne vrši kada je uzrok potpunog gubitka radne sposobnosti, u cjelosti ili djelimično, profesionalno oboljenje ili povreda na radu.

POKRETANJE POSTUPKA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU

Postupak za ostvarivanje prava na invalidsku penziju pokreće se na zahtjev osiguranika, odnosno poslodavca kod kojeg je osiguranik zaposlen, kao i na predlog izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite. Uz zahtjev, odnosno predlog, obavezno se podnosi medicinska dokumentacija propisana Pravilnikom o obimu i sadržini medicinske dokumentacije potrebne u postupku za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Zahtjev, odnosno predlog za ostvarivanje prava na invalidsku penziju podnosi se područnoj jedinici Fonda PIO Crne Gore na čijem području je osiguranik bio posljednji put osiguran.

DOKUMENTACIJA POTREBNA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA INVALIDSKU PENZIJU:

- popunjen zahtjev odnosno predlog za invalidsku penziju,
- medicinska dokumentacija koju sačinjavaju: predlog za vještačenje izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite na obrascu br. 1, nalazi ljekara specijalista, otpusne liste, osnovni laboratorijski nalazi, dokazi o liječenju i sl.,
- lična karta (na uvid), sa dostavljenom njenom fotokopijom,
- fotokopija radne knjižice, a nakon utvrđivanja invalidnosti originalna radna knjižica,
- prijava o povredi na radu (ako je osiguranik pretrpio povredu na radu),
- uvjerenje o stažu osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem (ukoliko ste radili na tim poslovima),
- staž u bivšoj jugoslovenskoj republici (ukoliko postoji),

Za sve detaljne informacije potrebno je obratiti se nadležnoj područnoj jedinici, odnosno Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja Fonda PIO Crne Gore.

VAŽNO JE ZNATI:

- *Zahtjev za invalidsku penziju možete podnijeti i kada nijeste zaposleni.*
- *Provjerite da li Vam je poslodavac plaćao doprinose, jer se priznaje samo staž za koji su plaćeni doprinosi. Listing sa podacima o stažu i zaradama možete dobiti u područnoj jedinici Fonda PIO Crne Gore nadležnoj za opštinu na čijoj teritoriji ste poslednji put osigurani. Zahtjev se podnosi lično ili preko ovlašćenog punomoćnika.*
- *Zahtjev za ostvarivanje prava na invalidsku penziju podnosi se područnoj jedinici Fonda PIO Crne Gore na čijem području je osiguranik bio posljednji put osiguran i Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja, ukoliko je staž osiguranja ostvaren u inostranstvu.*
- *Kod osiguranika kod kojeg je utvrđen potpuni gubitak radne sposobnosti, a nakon toga priznato pravo na invalidsku penziju, prema Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju postoji potpuni gubitak radne sposobnosti, pa u skladu sa tim ne može biti zaposlen.*

- *Osiguranik kod koga je utvrđen djelimičan gubitak radne sposobnosti od 75% može biti zaposlen jednu četvrtinu punog radnog vremena.*
- *Korisniku djelimične invalidske penzije prestaje pravo na djelimičnu invalidsku penziju kada ostvari pravo na starosnu ili na punu invalidsku penziju.*
- *Penzije se utvrđuju u mjesečnom iznosu i isplaćuju unazad.*
- *Korisnik penzije može ovlastiti drugo lice da u njegovo ime prima penziju, a ovlašćenje važi najduže 12 mjeseci, nakon čega se može obnoviti.*
- *Mjesečni iznosi penzije koji nijesu mogli biti isplaćeni jer korisnik nije dostavio potvrdu o životu, prijavio promjenu adrese ili dostavio drugi dokaz neophodan za isplatu, naknadno će se isplatiti najviše za 12 mjeseci unazad računajući od dana kada, po dostavljanju potrebnih dokaza za isplatu penzije, korisnik podnese zahtjev za isplatu.*
- *Ako ste radili u inostranstvu, uključujući i bivše jugoslovenske republike, o pravu na taj dio penzije odlučiće se po propisima te zemlje.*
- *Promjene u stanju invalidnosti koje su od uticaja na pravo na invalidsku penziju, priznate pravnosnažnim rješenjem, utvrđuju se u postupku pokrenutom na zahtjev osiguranika, odnosno po službenoj dužnosti.*
- *Invalidski penzioner je dužan da prijavi svaku promjenu koja je od uticaja na pravo ili obim korišćenja tog prava, u roku od 15 dana od dana nastale promjene,*
- *Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore je na svojoj internet prezentaciji www.fondpio.me aktivirao uslugu virtuelnog asistenta (chatbot), koji je simbolično nazvan PIO Agent, razvijenu u cilju olakšavanja pristupa opštim informacijama o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja (PIO),*
- *Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da osiguraniku koji je ostvario pravo na srazmjernu penziju u skladu sa međunarodnim ugovorom, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore, pripada iznos u visini razlike do najnižeg iznosa penzije, ako mu je iznos penzije utvrđen po ovom zakonu i inostrane penzije obračunate prema važećem deviznom kursu na dan podnošenja zahtjeva za isplatu razlike, manji od iznosa najniže penzije.*

 Bul. I. Crnojevića 64, 81000 Podgorica

 +382 20 403 808

 info@fondpio.me

 www.fondpio.me
